

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.
V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 30 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) v sprejema upravništvo in ekspedijer v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma ne vprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 291.

V Ljubljani, v petek 18. decembra 1896.

Letnik XXIV.

Slovenske težnje.

(Govoril poslanec dr. Gregorec v državnem zboru dne 5. grudnia 1896.)

Visoka zbornica! V vladnih časnikih sem bral že večkrat kak stavek, čegar misel je bila sledeča: Sedanjemu ministerskemu predsedniku se je marsikaj posrečilo, kar se drugim njegovim prednikom ni hotelo posrečiti ter je zopet zastalo, na priliko volilna preosnova, civilnopravdna preosnova, davčna reforma, novi domovinski zakon in morda še zakon o gospodarskih zadrugah itd. (posl. Jax: Še ne!) Morda! Iz tega sklepajo prijatelji ministerskega predsednika še dalje, da se je nadjati, da se mu bode posrečilo rešiti še druga važnejša vprašanja, na primer nagodbo z oger. drž. polovico, narodnostne prepire. Rad bi spregovoril tu nekaj besed o nagodbi z Oggersko, da pa svoj govor nekoliko okrajšam, naj to opustim in se omejim na razpravo o narodnostnem vprašanju.

Gospoda moja! Ne da se tajiti, da jezikovno in narodnostno vprašanje terja in nujno zahteva konečno rešitev. Tesno je združeno s faktično narodno enakopravnostjo vseh narodov in njih jezikov v šoli, uradu in javnem življenju, združeno je z odstranjenjem narodnostnega prepira in z obnovljenjem narodnostnega miru. Važnost tega vprašanja se je tudi nedavno v tej visoki zbornici priznala povodom nujnega predloga Pacák-ovega. Nujnost predloga se je sicer odklonila, a nujnost stvari same se je priznala. Reklo se je pač, da se predlog ni stavil o pravem času, toda debata je pokazala nasprotno.

Prvič se je govorilo tukaj o jezikovnem vprašanju mirno, stvarno in parlamentarno. Lahko se je spoznalo, da bi vendar rajši imeli ljubi mir kakor pa, da bi srditi in slednjič vendar neplodni prepir nadaljevali; celo voditelji združene levice so govorili o neki mirovni dolžnosti, o potrebnosti jezikovnega zakona; to so sami veselili pojavi, da se sled-

njič vendar bližamo koncu 30 letne jezikovne vojske, da se bode kakor v Švici in Belgiji slednjič tudi pri nas posrečilo, obnoviti jezikovni mir, in da bode mogel tudi pri nas vsakdo, naj si bo Nemec, Slovan, Italijan ali Rumun, izvrševati svoje naravne državljanske in politične pravice v lastnem jeziku in kot podložnik občeovati s sodišči in upravnimi oblastvi.

Zanimive debate se je vdeležil od jugoslovanskih poslancev dr. Ferjančič ter je zlasti naglašal potrebo, da se eventualno pomirje ne omeji samo na dežele češke krone, temveč da se razširi zlasti še na dežele, po katerih prebivajo Jugoslavi in da se vravnajo jezikovne razmere v duhu in smislu člena 19. državnega temeljnega zakona.

Jaz s tem popolnoma soglašam in bi govoril le v nekako dopolnilo o vzrokih, ki so doslej ovirali izvrševanje čl. 19 drž. temeljnega zakona in ki bodo ovirali tudi v bodoče, če se ne bodo odstranili.

Gospoda moja! Zadnje ljudsko štetje je pokazalo, da je Slovencev nad 1.200.000. Okolu 30.000 Slovencev je prišlo l. 1866 pod Italijane, blizu toliko jih prebiva na Oggerskem, mnogo tisoč se jih je pri ljudskem štetju izbrisalo, zato šteje naš narod okolu 1½ milijona duš; potemtakem je najmanjši slovanski narod, ob enem pa najčastitejši. Kajti v staroslovanskem jeziku sta učila in pisala sveta slovanska blagovestnika Ciril in Metod, ustanovnika slov. literature in kršč. bogočastja.

V tem starem slov. jeziku se obhaja še danes sveta kršč. daritev, daritev sv. maše; toda spomin na to je izginil iz zavesti našega naroda. Radi slabih časov smo prišli med tri mogočne, gospodstvažljive narode: Nemce, Italijane in Mažare.

Že pred več ko 1100 leti smo izgubili državno neodvisnost. Bili smo ločeni od drugih slovanskih rodov in združeni le na jugovshodu s Hrvati. Niti cerkveno, niti politično nismo združeni v jedno celoto, razdeljeni smo v dve nadškofiji in osem uprav-

nih oblastij, v katerih smo, izvzemši Krausko, povsod v manjšini pred svojimi narodnimi nasprotniki. Imeli nismo nobenega plemstva, nobenega meščanstva, bili smo slednjič potisnjeni v kmečki stan, ki je bil popolnoma podložen tujim fevdalcem, in naš jezik se je omejil le na kmečke koče. Celo duhovščina nam je bila tuja, bila je nemška in laška. Narod se je zdel že izgubljen, a le zdelo se je tako. Slovenski kmet je hranil in obvaroval zadnjo iskrico narodnega ognja, dokler ni narodna ideja prevzela vse Evrope. Narodna ideja je prešinila v kratkem času ves slovenski narod in ga vzbudila k narodnemu življenju. Iz lastne moči, po lastnem trudu smo začeli čistiti neizrečeno zanemarjeni jezik, utrjati njega mesto v slovanski jezikovni družini in novo slovstvo vstvarjati.

Nastala je nekaka slovenska inteligenca, sedaj študira toliko učencev na srednjih in visokih šolah, da bi lahko, če treba, vse službe v upravi na slovenskih tleh s svojimi ljudmi namestili. Nastalo je tudi slovensko meščanstvo, kajti skoro vsa kranjska mesta, z glavnim mestom Ljubljano vred imajo slovenska zastopstva. Dalje so nas slovenske hranilnice in posojilnice, katere smo sami ustanovili, oprostile pritiska od strani tujega kapitala. To smo dosegli v razmerno kratkem času brez tuje pomoči, brez drž. podpore, pogosto proti njeni volji in v boju proti njenim organom.

(Dalje sledi.)

Državni zbor.

Dunaj, 17. decembra.

Zbornica je nadaljevala nadrobno razpravo o proračunu ministerstva za deželno brambo.

Posl. Adamek se kot generalni protigovornik pritožuje, da vedno rastejo stroški tega ministerstva, navzlic temu pa se uprava premalo ozira na zahteve in potrebe poljedelskega in obrtnega stanu pri zalaganju armade in odpušcanju vojakov.

Govornik naglašja, da vojna uprava v tem oziru

LISTEK.

Brodnik.

(Zgodovinska povest. Angleški spisala Antonija Klitsche de la Grange; prevel Ivan Čestimir.)

Prvi del.

Valerija.

VII.

Milon.

(Dalje.)

Valeriji so ginevali dnevi prav počasi. Zaprta v hišo je često razmišljala o srečnih minulih dnevih, objokavala srečno preteklost in obupavala nad prihodnostjo, ker ni poznala jedine tolažbe nesrečnih — vere.

Milon si je prizadeval, da jo utolaži; toda zaman; vedno je zavračala njegovo tolažbo.

Že je minul mesec in bližal se je tudi drugi svojem koncu, odkar je Marcel odpotoval. Mata svotica, ki jo je zapustil sestrji, se je dan za dnevom manjšala, in Valeriji je pretila grozna beda. Zares žalostno je življenje onemu, ki nima od česa živeti; kajti prisiljen je misliti: jutri poginem od lakote ali

pa grem prosit miloščine. Laže pa, kdor pravi, da na svetu ni usmiljenih ljudi. Res, da je mnogo ljudi, ki zasmehujejo sirote, psujejo nesrečnike in hodijo mimo njih z največjo hladnokrvnostjo; vendar pa se nahajajo tudi taki, ki revežu podajo svojo desnico in mu pomagajo z dobrimi sveti. Njihovo število je sicer zelo majhno; vsled tega pa so tem večje njihove zasluge pri Bogu. Slaboten glas starčkov, prijazni glas deklice in jecljanje deteta kliče v nebo, naj jim Bog podeli svoj sveti blagoslov.

Milon je večkrat svetoval svoji gospodnji, naj poišče Decija; toda njen čudni značaj se je temu upiral. Čutila je v sebi neko nepopisljivo razdraženost, kolikorkrat se je spomnila modrega bratovega prijatelja, in je hrepenela samo po tem, da jo vidi obdano od neštevilnih sužnjev v sijajni palači; misel pa, da mu odkrije svojo bedo, se jej je zdela sramotna in poniževalna.

Da se je Valerija udala v voljo božjo, ne bi bila obupavala, marveč zaupajoč v božjo previdnost bi bila govorila: „Oni, ki ne zapusti niti vrabe, tudi ne zapusti mene, ki sem ustvarjena po njegovi podobi in podobnosti.“ Vera, ki iz kamena priključ vodo, ki stori, da hodimo po vodi, kakor po suhem, ta vera bi jo bila popolnoma utolažila; toda vere,

te svete tolažbe vernikov, ni imela uboga Valerija.

Zadnji vinar je izginil kakor drugi; toda ubogi Milon ni smel povedati svoji gospodnji, da nima ničesar več, s čemur bi kupil kos kruha. Revež ne ve, kam naj se obrne. Po dolgem premišljevanju stopi iz hiše in odide v mesto z zaupanjem na božjo previdnost.

Ko tako hodi po mestu, sedaj hitro, sedaj zopet počasi, dojde na Aventin, kjer se ustavi pred cerkvijo Matere Božje.

V onem času se je nahajalo v Rimu do štiristo poganskih tempeljev, ki pa so bili zapuščeni, ker se v njih ni obhajala nikaka služba božja. Njihovo velikansko zidovje je služilo kot gradivo cerkvam, ki so jih zidali pobožni kristijani. Paganski Rim je malo po malo razpadal, pa se je vsled tega krščanski povzdigoval tem višje. Katoliška cerkev je začela širiti svojo oblast na razvalinah rimskega cesarstva.

Pred zaprto cerkvijo Matere Božje ugleda Milon množico ljudi, ki se je pomikala proti nekej patrijski palači. Ta množica so bili klienti. Klientela je bila prava kuga za tedanje rimsko državo in je

* Varovanci.

28. 12. 1896

ne kaže nobene resnosti, temveč še vedno prepušča ta bogati vir velikemu kapitalu; vojna uprava naj vsaj platno za armado kupuje od kmetov v češkem gorovju, sicer gredo vsi beračiti. Obutal naj se kupuje od čevljarjskih zadrug; mladeniči, ki so dovršili poljedelske šole, naj se po drugem letu odpuščajo iz armade, kajti kmetje ne dajejo v šole svojih sinov, da bi bili dobri podčastniki. Govornik se pritožuje, da vojakom prepovedujejo petje domačih pesmi, kar še za Radeckega ni bilo prepovedano. Mi živimo v ustavni državi, zato si ne damo kratiti svojih pravic.

Dr. Menger kot generalni zagovornik želi reformo vojaškega kazensko-pravnega reda. Disciplina v armadi je potrebna, toda mnogi samomori so pomisleka vredni. Govornik priporoča dveletno vojaško službo, posebno za one, ki so dovršili poljedelsko ali meščansko šolo; priporoča za vojake platneno perilo, kakor je v navadi v francoski in nemški armadi, ter zahteva, da se vojna uprava pri zalaganju armade kolikor mogoče ozira na poljedelski in obrtni stan.

Poročevalec baron Schwegel priporoča vladi, naj se ozira na izražene želje glede vojne službe in zalaganja armade, odpuščanja vojakov med žetvijo, dvoboja itd. Govornik konča z željo, naj bi se vojniki utrjevali v ljubezni do domovine in družine ter se gojila verska čustva.

Zbornica nato vsprejme proračun.

Zbornica preide k proračunu naučnega ministerstva; poročevalec je grof Pininski. Oglašenihi je proti 10 govornikov, za proračun 9.

Posl. dr. Tuček priporoča ustanovitev vseučilišča in tehnike na Moravskem ter večjo podporo za srednje šole. Vlada naj pokaže, da je naklonjena kulturnemu razvoju češkega naroda.

Posl. Campi se pritožuje, da vlada premalo stori za italijanske šole na južnem Tirolskem, ter zahteva italijansko vseučilišče.

Posl. Schücker izjavi, da njegovi pristaši ravno ne grajajo vlade zaradi njenega postopanja v verskih vprašanjih, pač pa žele za Nemce na Češkem nemško semenišče, ker morajo nemški bogoslovci obiskovati nemška semenišča na Gor. in Niže-Avstrijskem, Koroškem in Štajarskem. Duhovniki znajo premalo nemščine, kar ima slabe posledice v verskem oziru. Govornik nato omenja katoliškega shoda v Solnogradu in učiteljskega zborovanja v Feldkirchu ter naglaša, da vlada v odgovorih na dotični interpelaciji ni pokazala svoje prave barve. Govornik izjavi, da bodo njegovi pristaši vedno zagovarjali sedanje šolske zakone.

Naučni minister baron Gautsch odgovarja raznim govornikom, tako Campiju glede italijanskega vseučilišča, ter naglaša, da je naučna uprava poskrbela za italijanska predavanja na vseučilišču v Inomostu, da pa italijanski dijaki jako slabo obiskujejo ta predavanja, kar gotovo ne vspodbuja naučne uprave, da bi še več storila. Minister navaja, kako se ustanavljajo zasebne gimnazije. Najprvo se zahteva pravica javnosti, potem podpora, poddržavljenje s občinsko podporo, končno pa občina ustavi podporo in država mora prevzeti vse troške, s čimur pa finančni minister ni vedno zadovoljen. Ko-

s razširjanjem krščanstva propadala od dne do dne. — Pričetkom republike je bila ta naredba zelo koristna; kajti vsak plebejec si je za svojega varuha izbral kakoga patricija, ki ga je moral braniti pred krivicami in podpirati s denarjem. Toda, kakor je malo človeških neredb, ki se ne bi obrnile na slabo, tako se je jela slorabljeti tudi klientela. S časom se je spremenila v ostudno hinavščino. Studilo bi se ti, dragi bralec, ko bi bil videl, kako so na vse sgdaj rimski meščani hiteli svojim varuhom voščiti: „Dobro jutro“, in ga brez sramu nato prosili blagega nasmeha ali pa lepe besede. Za to klečeplastvo so dobivali kako darilo, katero so revnejši prav radi vsprejemali. Manj potrebni pa so se zadovoljevali s pohvalo.

Ko Milon opazi klijente, pride mu na misel, da se pomeša mej to zloglasno druhal. Klijenti vstopijo na dvorišče neke palače. Nekateri se tamkaj združijo in se tiho razgovarjajo, mej tem ko se drugi sprehajajo po hodnikih in na glas slave zasluže svojega varuha, samo da jih čujejo njegovi služabniki.

Milon se približa eni izmed teh družb, se vsede na podnožje stebra in posluša njih razgovor.

(Dalje sledi.)

nečno izjavi, da noče sedaj razvijati daljšega programa, ker želi, da za sedaj naj se šole razvijajo na dani podlagi.

Posl. dr. Pičtak zahvali vlado, da je letos postavila večje svote v proračun za gališke srednje šole. Govornik želi trgovsko šolo v Lvovu in višje ženske šole.

Koncem seje je minister za deželno brambo predložil načrt zakona glede preosnove užitkov žendarjev, njih vdov in sirot.

Prihodnja seja jutri.

Iz hrvatskega sabora.

Iz Zagreba, 13. dec.

(Konec.)

Ker sem prej omenil, da so se stranke pozivale na dvoboj, moram navesti tudi še drugo tako častno (!) afero med predsednikom sabora Gjurgjevičem in urednikom „Obzora“. V neki notici je prinesel namreč „Obzor“ dober svet, da naj bi po novem saborskem poslovniku bil za predsednika sabora izključen sploh vsak odvetnik, ki izrablja svojo vlast v koristoljubne svrhe. Gjurgjevič je vsled tega zahteval od urednika razjasnjenja, katerega mu pa urednik ni mogel precej dati, ker se je hotel poprej prepričati od dopisnika, kako se ima dotična notica razumevati. V treh dneh bode odgovoril urednik na vprašanje svedokov saborskega predsednika. Ali urednik „Obzorov“ se izjavi, da on sploh ne sprejme dvoboja, tudi če bode odgovor za predsednika neugoden. To pa je gospoda predsednika tako razkačilo, da je nemudoma izključil „Obzor“ iz saborske pisarne, iz sabora pa izvestitelja istega časopisa. Ta vladina stranka je postala v resnici že tako občutljiva, da ne trpi niti najmanjšega prigovora, ter preganja vse, kar se jej slepo ne podvrže. Le to, kar ona govori in piše, je dobro in pošteno, vse drugo je revolucionarno in ilojalno. Ni zagadel nič čudnega, da se iz same narodne stranke izločujejo privrženci njeni, ki se ne morejo sporazumeti radi takega nezasišane pritiska. Če opozicijski časopisi katerega člana narodne stranke radi političnega in sploh javnega delovanja po zaslugi obsodijo, upotrebi se vsa drakonska sredstva proti opozicijskemu časopisu, če pa uarod zares trpi v političnem in gmočnem pogledu, pa trdijo, da ni res, da ga varuje vsega zla glasovita nagodba, katere se nobeden ne drži, a najmanj Mažari. Kaj mari tem ljudem sloboda tiska. Naj se zatre vse, kar se ne ravna po njihovej volji. Zatoraj so predložili v saboru osnovo nove postave, po kateri se porota za tiskarske prestopke, posebno radi razžaljenja časti, ustavi ter preda pravda navadnemu sodniškemu postopku. Tako hočejo ugonobiti še ono malo slobode, ki so jo časopisi do zdaj imeli. Večina hoče imeti mir pod vsako ceno. Bode li pa ta mir pridobljen s takimi sredstvi, vrlo je neverjetno. Zlo za onega, ki se boji svoje sence.

Proračunska rasprava se je nadaljevala tudi še v petek in soboto ter še ni končana. Govorili so od opozicije prav obširno dr. Amruš, ki je navedel toliko prekršajev nagodbe in toliko dokazov slabe uprave, da se je kar čuditi, kako more vlada zares vse to trpeti. Zanimivo je to, da je priporočal, naj bi vlada uvela zopet niže srednje šole po samostanih, da se tako poveča število naših srednjih šol. Radi tega zahteva se je našelil z njim glasoviti protivnik hrvatskega naroda Gjurgjevič, češ da je s tem zaslužil tudi že doktorat bogoslovja, ker je že tako doktor prava in medicine. Sploh pa govor Gjurgjevičev ni bil nič drugega nego norčevanje iz hrvatske opozicije, ki je sama med seboj razcepljena in nesločna ter nima nobenega izgleda na bolje bodočnost. Zalibog, da je deloma resnica, kar je rekel ta protivnik našega jedinstva, a to je tem žalostnejše, da se je ta nesloga pokazala v samem saboru, ko je poslanec Kumičić v svojem govoru napadel stranke „Obzorovo“, češ da je ona največ kriva vsega razdora. Poslanec Kumičić je privrženec Frankov, pa je zagadel tako ostro napadel Obzorščake, ker so le ti v mnogih stvareh raskrinkali dr. Franka ter ga smatrajo kot tajnega saveznika mažaronov. To je tudi razlog, da se Frankov list „Hrvatsko Pravo“ in „Obzor“ tako grozno preganjata. Trebal pa ni tega razdora in prepira prenašati govornik Kumičić v sabor, ko bi bil pravi domoljub, saj je pri tem tudi sebe izpostavil samehu večine. Bolje sta govorila dr. Mile Starčević in dr. Ružić in njina govora sta imela velik vpeh. Navajala sta proti današnjemu sistemu in vladi take dokaze, katerih ona ne more pobiti. Ružića se hoteli zopet izključiti in

sabora radi nekega izraza, ali je dokazal, da ni hotel nobenega razžaliti. Spregovoril je seveda tudi glasoviti pravoslovec dr. Pliverić. Iz tega njegovega govora se pa vidi, da je ta učenjak, kakoršnega ga vladni privrženci smatrajo, vkljub vsej svoji učenosti čim dalje večji obožavatelj današnjega sistema. Opoziciji priporoča pomirljivost in prijateljstvo z Mažari, ki so po njegovi trditvi naši prijatelji. Brez njih Hrvatskeji ni obstanka, le v zvezi z njimi morejo napredovati tudi Hrvati. Vse, kar se zdaj godi na Hrvatskem, je kriva le opozicija, ki noče v miru živeti z Mažari. Hrvati mislijo, da imajo razum Mažarov še kakšne prijatelje. Oni se varajo. Najbolji dokaz, da jih nimajo, je Žumberk, katerega hočejo vzeti najbližji sosedi. Tako tarna in toži ta učeni gospod, ki menda ne vé, da so Mažari Hrvatom že zdavnej vzeli Medmurje ter ga že deloma pomažarili, a zdaj hočejo tudi še Reko zase, s časoma pride na red hrvatsko Primorje, pa Slavonija in tako dalje. Slovenci pa Hrvatom še niso nič vzeli ter si tudi nič tujega ne prisvajajo. Učeni govornik tudi ne vé, kako se na Hrvatskem proti postavi pomažaruje, kako Hrvatska trpi gmočno in duševno od nadvlade mažarske. Hrvati po njegovem mnenju ne bi smeli svojega braniti nego predati vse svojemu sosedu. Potem bi seveda bil mir, ali Hrvatov ne bi bilo. In uradni list hvali ta govor kot najboljšega od vseh ter ga priporoča za čitanje vsakemu, kajti to je lektira za odgoj pravega značaja. Mi pa pravimo, da ne more biti nobeden govor Pliverićev v spodbudo krepkega značaja, ker govornik že zdavnej ni nič več značajan mož, saj je poznato, kako je poprej branil Hrvatsko, a zdaj jo prepušča milosti in nemilosti naših prekodravnih zaveznikov.

Politični pregled.

V Ljubljani, 18. decembra.

Časniški kolek. Budgetni odsek je sklenil, kakor smo že poročali, z 18 proti 10 glasovom, da se s 1. januarjem 1898 popolno odpravi časniški kolek. Odsek sicer ni tako postopal, kakor je predlagal poslanec Russ in z njim vred več njegovih tovarišev, ker ni določil odprave koleka s 1. januarjem 1897, marveč še le leto pozneje. Vendar ta sklep ni tako napačen in časnikarji se gotovo ne bodo pritoževali, ako namreč ta sklep postane tudi — zakon. Do tega koraka je pa še precej daleč in nemogoče ni, da splavajo po vodi vse lepe nade, ki se stavijo na to določbo. V prvi vrsti se temu zakonu najodločneje protivi vlada sama iz finančnih in raznih drugih razlogov, potem pa nahajamo tudi med poslanci več takih mož, ki bi najraje videli, da nižje ljudstvo ostane še nadalje v temi in nevednosti, ker potem ne bi moglo nasprotovati njihovim sebičnim zahtevam. Treba bo torej vsestranskega močnega pritiska na naše moče, da se sklep budgetnega odseka spremeni v državni zakon. — Načrt zakona, kakor ga je vsprejel budgetni odsek v včerajšnji seji, se glasi: § 1. Kolek se odpravi: a) za časopise in druge liste, ki ne izhajajo več nego trikrat na teden, kakor tudi za naznamilnice itd. s 1. marcem 1897; b) za vse ostale časnike s 1. januarjem 1898. § 2. Z izvršitvijo tega zakona se pooblašča finančni minister.

Občinski nastop Dunajskega Novoga Mesta bode v malo dneh sestavljen iz samih protiliberalnih odbornikov. Baš sedaj se vrše dopolnilne volitve in dosednji vspehi so sijajni. Tretji in drugi razred sta dovedla antiliberalni stranki popolno zmago in tudi v prvem ne bo nič slabije. Volitvene borbe se udeležujeta dve stranki, namreč protisemitska in socijalno-demokratska, poslednja seveda brez vsakega vspeha. Zidovsko-liberalna klika se volitvene borbe ne udeležuje s pretvezo, da ne mara skupno delovati s največjimi nasprotniki „omike in slobode“, v resnici si pa le valed tega ne upa na prosto, ker si je svesta, da jo čaka popoln poraz. V malo dneh dobi torej Dun. Novo Mesto samo protiliberalno zastopstvo.

Povzdanje častniških plač. Komaj je rešena predloga glede urad. plač in dohodkov drugih državnih funkcionarjev, že se je jelo govoriti v vladnih krogih o preosnovi plač vojaških gatištev. To vest je potrdil v predsednji seji tudi že domobranski minister grof Welserheimb ter naznanil, da je vojne ministerstvo že pred več časom izdelalo preosnovni načrt in da so ga ostali ministri tudi že načelno odobrili. Vsa znamenja torej kažejo, da priroma v ne predolgem času tudi ta predloga v poslanako saborsko. Kakor povodom rasprave o urad-

niških plačah, tako moramo tudi sedaj izjavljati, da mi niti najmanj ne nasprotujemo povišanju plač častnikom, akoravno dobro čutimo težo militarizma, vendar pa moramo zopet pri tej priliki glasno povdarjati, naj vlada svojedobno potrebnih svot za povišanje nikar ne išče pri nižjih, da skrajnosti obremenjenih stanovih, marveč tam, kjer se jeden stotak, ali celo tisočak manje občuti, kakor pa pri revežu vinar.

Vstaja na Kubi. Veselje španjskih domoljubov nad smrtjo največjega nasprotnika Spanije, vstaškega vodje Maceja, ni dolgo trajalo in sedaj se že opaža mej najbolj navdušenimi patrijoti neka moralna pobitost. Jezi jih namreč popolna neodločnost generala Weylerja in njegova nezmožnost v vojskovanju. Akoravno je namreč padel glavni vodja kubanskih rogoviležev, vendar so ti še tako močni, da se ne vstrašijo vsake sape od španjske strani. S smrtjo Macejevo toraj še ni rešeno kubansko vprašanje. Poleg vsega pa se še neprestano dovaža orožje kubanskim vstašem z drugih strani, posebno iz obrežnih mest v severni Ameriki. Konečno je pa tudi vrlo verjetno, da dobivajo vstaši z orožjem vred tudi živež in denar, ker sicer bi trpeli že zdavna grozno pomanjkanje. Španjci računajo, da so izgubili dosedaj v raznih večjih in manjših bitkah nekako 8000 mož, v resnici pa jih je še mnogo več. Neprimerno večje pa je število onih, katere je pobrala bolezen ali kaka druga nezgoda. Ondotne bolnišnice so še sedaj prenapolnjene z vsakovrstnimi bolniki. Položaj Španjcev na Kubi torej še nikakor ni hvalevreden in ako kmalu ne ukrene vlada kaj boljšega, bo izginil sleherni up na morebitno zmago.

Socijalne stvari.

Tehnične drobtine.

Svila v nevarnosti. V Besansonu so pričeli letošnje leto izdelovati neki surogat za svilo, ki ga je iznašel Chardonnet. Iz lesa se najpreje navadnim potom dobiva staničina (celuloza); ta se posuši in izpremeni v kolidij. Klejasta kolidijeva masa se dene v posebne vrste posodo, ki ima na dnu cedilo (Filter). Z zračno stiskalnico se vtiskava v to posodo stisnen zrak in s tem se stlači kolidijeva masa v neko cev, ki ima zelo majhne, s steklom obrobene luknjice. Skozi te luknjice stopa kolidij v podobi tenkih nitij na dan. Šest takih nitij se zvije skupaj v jedno in se na to v vodi zadostno strdi. Tako pridobljena kolidijeva preja se more potem uporabljati kakor navadna svila. Kako se bo izkazal ta svilin tekmeč, seveda še ne vemo, a brez dvojbe se ga bo zavoljo cenenejšega izdelovanja kmalu lotila špekulacija na škodo poštenemu svilenemu obrtu.

Slovstvo.

Znanstveno čebelarstvo. V Berlinu v založništvu B. Friedländerja izhaja znamenito delo: „Die Bienen Europas (Apidae Europae) nach ihren Gattungen, Arten und Varietäten auf vergleichend morphologisch - biologischer Grundlage bearbeitet von Heinrich Friese.“ Nedavno je izšel že drugi del. Kritika brez isjeme hvali to lepo knjigo.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 18. decembra.

(Božične počitnice) se bodo na tukajšnjih srednjih in ljudskih šolah ter na učiteljski pripravnici pričele v sredo, dne 23. t. m. ter končale s 2. januarjem pr. l.

(Slovenske gledališče.) Kakor se je v obče pričakovalo, bila je sinočna premijera „Norma“ vkljub nenavadnim vstopniškim cenam jako dobro obiskana. Vtis predstave bil je splošno jako ugoden, kar je izpričevala opetovana ploskovita pohvala, s katero je občinstvo počastilo valasti gospd. Ševčíkovo, gospo Inemannovo in pa gg. Raškovića in Fedezkowskega. Posebno zadovoljni bili sme s gospodično Ševčíkovo, ki je bila svoji težki vlogi vsekoli kos; manj ugajalo nam je bilo petje gospe Inemannove, ki jej je sicer nežen in prikupljiv, toda nekoliko predbek glasek. Vloga, ki je bila večeraj odrejena gospodu Raškoviću, ni bila po tem,

da bi bil gospod Raškovič mogel pokazati vso krasoto svojega divnega glasu. Bolj srečno vlogo imel je gospod Fedezkowski, ki je izvrstno peval kot načelnik druidov. — Veliki uspeh, kateri je pri sinočni predstavi dosegla opera „Norma“, jamči, da bo tudi jutrišnja repriza dobro obiskana. Z ozirom na željo trgovskih in obrtnih krogov se je začetek predstave določil izjemoma na 8. uro.

(Iz c. kr. mestnega šolskega sveta.) Iz seje, katere se je vršila dne 9. t. m., smo prejeli sledeče poročilo: Potem ko je predsednik proglasil sklepčnost in odgovoril na neko interpelacijo radi sestave šolske matrike za obrtne vajence, je poročal zapisnikar o došlih kurencijah, kojih rešitev se je vzela brez ugovora na znanje. — Učiteljici Klotildi Golf na mestni nemški dekliški šestrazrednici se prizna tretja službena starostna doklada od dne 1. dec. t. l. — Na znanje se vzame poročilo c. kr. okrajnega šolskega nadzornika profesorja Frana Levca o nadzoru obrtne pripravljalnice na tukajšnji II. mestni dekški petrazrednici z dostavkom, da se ima v konečno odobrenje predložiti visokemu c. kr. deželnemu šolskemu svetu. — Sklene se, obrniti se na c. kr. zalogo šolskih knjig na Dunaju radi primernih šolskih knjig za petje in nemški jezik na slovenskih ljudskih šolah. — Prošnji dveh mestnih učiteljev za zvišanje nagrad glede pouka v šolskih delarnah, prošnjo radi bolezni vpokojenega učitelja za podaljšanje in zvišanje milodara, ter prošnji vodstev vseh javnih mestnih ljudskih šol, da se izposlujejo učiteljsvu draginske doklade tudi še za nadalje, sklene se, priporočilno predložiti na merodajnih mestih. — Istotako prošnjo vodstva zasebne dekliške petrazrednice v Lichtenthurnovem sirotišču na deželni zbor za zvišanje letne podpore za vzdrževanje te šole in pa za dovolitev zopetnega prispevka k pokritju stroškov za zgradbo novega poslopja. — Zadrugi brivcev in lasničarjev se dovoli oprostitev njihovih vajencev od nedeljskega dopoldanskega pouka na obrtnih pripravljalnicah. — Konečno se reši nekaj interpelacij in se vzame na znanje poročilo predsednika, da si je v zadnjem času ogledal več tukajšnjih šol.

(Povodom izrednega pomnoženega poštnega prometa) o božičnem času se bodo od 21. do 24. t. m. podaljšale uradne ure pri tukajšnji predaji pošiljatev vožne pošte, in sicer tako, da se bodo od 8. ure zjutraj do 7. ure zvečer brez presledka vsprejemale pošiljatve. Občinstvo se zaradi tega z ozirom na svoj lastni prid, kakor tudi na to, da pošti omogoči njeno težavno nalogo lažje in ugodnejše rešiti, nujno prosi, da kolikor mogoče že v dopoldanskih urah ali vsaj kmalu popoldne pošiljatve na pošto prinese, ako želi, da se iste takoj isti dan odpošljejo. Da grede poštna manipulacije hitreje in lažje od rok, se priporoča, da so zavoji obsegu, teži in daljavi pota, katerega imajo narediti, primerno trdno in trpežno narejeni in imajo natančen in razločen naslov. Naslov sam naj se zapiše naravnost na papir, platno ali v kar se je blago zavilo; če bi pa to ne bilo mogoče, naj se naslov na pošiljatev pripiše ali pa tako prilepi, da se cel naslovni listek dobro in trdno drži, nikakor pa ne zadostuje, naslov s pečatnim voskom napečatiti. Zelo se priporoča, da se tudi v pošiljatev samo pritrjene še jeden natančen naslov, ker je potem, ako se jo odpre, pošti mogoče, dostaviti jo tudi v tem slučaju, če se je sunanji naslov zgubil ali pa tako zbrisal, da ga ni mogoče več brati. Tudi je želeli, da stranke spremnice pravilno napišejo in natanko nassnanijo vsebine, da se jim ne delajo ovire pri predaji. Da bodo mogoče dohajajoče pošiljatve hitreje dostavljati, se posamezne stranke nujno prosijo, da dostavljalec poštnih pošiljatev koliko mogoče hitro in nemudno odpravijo t. j. hitro podpišejo oddajne listke in poravnajo poštno pristojbino; kajti vsako tudi najmanjše zadrževanje zavira občutno ves promet.

(Popravek.) V večerajšnjem vvodnem članku v odstavku: da „je Dimnik prepisal članek „o narodopisni zbiravi v Pragi“, preločil članek „Naš sovratnik“, preplonkal po desetletni izkušnji pedagogiki, pisane nemški tudi po desetletni izkušnji, preplonkal neko povest za slovanško knjižnico“ — naj izostanejo besede: preplonkal neko povest za slovanško knjižnico. To ni do trohe res. Knjižnica „Slavoj iz Ljudmila“ zbirka pogovorov

v „Gabrščekovi knjižnici za mladino“ ni preplonkala na, ampak, kakor sam pravi, nabrana in prirejena. Suum cuique!

Dr. A. Ušeničnik.

(Iz Mokronoga) se nam poroča: Tukajšnje župno pokopališče dobilo je letos dva prav vrlo izdelana nagrobna spomenika, ki sta pravi kras za vse pokopališče. Oba je izklesal iz nabrezinskega mramorja pokojnega oštirja gospoda Pleterskega najmlajši sin Jože. Prvi — na očetovem grobu — je 3 metre visok ter nam predstavlja žalujočega angelja, ki v jedni roki drži navzdol obrneno ugašeno bakljo; drugi — na grobu nadučiteljeve hčerke — nam predstavlja na jedni nogi klečečega angelja s sklenjenima rokama. Reči moramo, da je g. Jožef Pleterske oba spomenika izdelal mojsterski ter le želeli bi bilo, da bi mladi mož svoje študije v tej stroki še nadaljeval. Toda godi se mu, kakor marsikateremu nadarjenemu Slovincu, manjka mu za to denarnih sredstev. Priporočamo ga zato prav toplo v podporo slavnemu deželnemu odboru.

(Občinska volitev.) V Kanderžah so bili izvoljeni: županom Martin Brojar; obč. svet. Stefan Hribar in Josip Zaje.

(Cesta skozi Hauptmanco) se je pričela pretekli teden graditi ter bode ob ugodnem vremenu do konca decembra dodelana.

(Umrl) je 15. t. m. g. A. Freunsfeld, učitelj v Ormožu. Bil je vzgleden učitelj in unet narodnjak. N. v m. p.!

(Nesreča na morju.) Iz Trsta se nam poroča, da so zajeli večeraj zjutraj ribiči truplo 28 letnega ribiča Gustina, ki se je podal prejšni večer s tremi tovariši s čolnom na morje. Tovarišev in čolna dosedaj niso mogli zaslediti. Morje je bilo v imenovanem noči popolnoma mirno.

(Nekaj poštne in brzojavne statistike iz leta 1895.) Število poštne zavodov se je v imenovanem letu pomnožilo od 5466 na 5628 in brzojavnih zavodov od 4393 na 4544. Skupno število poštne pošiljatev je znašalo 855.5 milijonov (1894 843.1 milijonov) Od teh pošiljatev je bilo 528.7 mil. pisem, 160.6 mil. dopisnic, 82.8 mil. tiskovin, 16.3 mil. uzorcev, 26.1 mil. poštne nakaznice in 41 mil. vož. pošiljatev. — Pri poštne nakaznicah se je pri pošt. uradih vplačalo 499 mil. glđ. in 581 glđ. izplačalo. Brzojavk se je oddalo 13.2 mil., in sicer v notranje dežele 6.2 mil., v inozemstvo pa 5.9 mil. — Leta 1895 je bilo 143 mestnih telefon. mrež. Vse poštne in brzojavne osobe je l. 1895 štelo 34.313 oseb. Skupnih dohodkov je bilo 45,484.751 goldinarjev ter 42,158.412 gold. stroškov, — tedaj prebitka 3,326.339 glđ.

(Virgilov mozaik.) V Suxi, taborišču francoskih strelcev, so našli pred kratkim eno najdragocenejših starin, kar so jih dosedaj dobili v Tunisu, namreč podobo pesnika Virgila. Mozaik iz prvega ali začetkom drugega stoletja predstavlja pisarja Virgila, kojega navdihujete Klio in Melpomene. Na papirnem savitku, katerega popisuje pesnik, bereš popolnoma jasno pisani peti spev Aeneide. Klio, muza zgodovine, je priprosto oblečena, Melpomene, zaščitnica žaloigre, pa v bogati seleno-zlati opravi. Podoba pesnika samega ima sličnost s vatikansko sliko.

(Zakaj melči.) Ona: „Vse znanke se ne morejo dovolj načuditi moji novi obleki. Le ti nimaš besedice sama.“ — On: „Glej draga, drugi ljudje zgubljajo besede, jaz pa denar.“

(Zagovor.) Sodnik: „Vi toraj ne veste nič o tatvih, ki so kradli krompir?“ — Zatoženec (ponosno): „Ne, tako malih podjetij se jaz ne vdeležujem!“

Društva.

(Družba sv. Cirila in Metoda) užigalnice in svinčnike priporočamo slavnemu p. n. občinstvu kar najiskreneje. Užigalnicam je jedin založnik veletržec Ivan Perdan v Ljubljani, Vodnikov trg, svinčnikom pa tržec Josip Petrič v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 22. Z obojim, s užigalicami in svinčniki, se prejemniki kaj zelo pohvalijo.

(Pevsko društvo „Ljubljana“) ima v nedeljo, dne 20. decembra ob 7. uri zvečer v „Narodnega doma“ restavracijskih prostorih svoj drugi sabavni večer. Podporni člani in prijatelji petja dobro došli.

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien.

Stefansplatz
Nr. 11. Partey

Najbolje priporočena
za prekrbljenje vseh
v kurznem listu
menic in vrednostij

(Trgovska in obrtniška zbornica.)
[Dalje.] IV. Podpredsednik Anton Klein poroča o vprašanju, če so mizarji opravičeni šipe vdevati v okna. Po ministerskem ukazu z dne 30. junija 1894, drž. zak. št. 110 je steklarski obrt rokodelski in ni v krajih, kjer so steklarji, mizar opravičen, s šipami oskrbovati okna, ker ima po § 37 zakona z dne 15. marca 1883, drž. zak. št. 39, le pravico, združiti vsa za popolno dovršitev svojih izdelkov potrebna dela in imeti v službi potrebne pomožne delavce tudi drugih obrtov. Po mizarju izdelano okno je popolnoma dovršen mizarški izdelek in v krajih, kjer vrši kdo drugi steklarski obrt, ne sme mizar v svoje lastne izdelke tudi vdevati šipe. Če bi postavne določbe razlagali drugače, bi bil, osobito v velikih krajih steklarski obrt popolnoma uničen, ker bi steklarju ostala le čisto majhna popravljajna dela. Pri tem pa je omenjati, da v krajih, kjer ni steklarja in je daleč do njega, jako često mizar, klepar i. dr., včasih tudi kak samouk ali hišni gospodar sam vdeva šipe v okna. To se dogaja zagadatelj, ker bi bilo pač predrago, radi ene šipe eno ali več ur daleč hoditi k steklarju ali ga naročiti. Ker je v političnem okraju črnomaljskem le po en steklar v Metliki, v Črnomlju in v Loki pri Črnomlju, se ni čuditi, če v odtod zelo oddaljenih krajih ne vdeva vedno šip steklar. Obrtniško se pa tudi v teh krajih mizar ne sme pečati s steklarstvom. Odsek torej predlaga:

Zbornica naj izreče v tem smislu svoje mnenje c. kr. okrajnemu glavarstvu v Črnomlju. — Sprejeto.

V. Zbornični svetnik Ivan Baumgartner poroča, da je najvišji zdravstveni svet povodom nekega pretresa v Avstriji veljavnih postavnih določb glede stavb med drugim stavil tudi predlog, naj bi se premišljalo o strogi uredbi obrta za polaganje cevi (polaganje plinovodnih cevi, urejanje razsvetljave in dovajanje vode) in o posebni gojitvi pouka v tem obrtu na obrtnih šolah za stavbe in stroje. Pri tem je imel pred očmi spopolnitev sposobnostnega dokazila za napominani obrt se zadevajajočih določil ministerskega ukaza z dne 17. septembra 1883, drž. zak. št. 151, točka 8 v tem zmislu, da bi bila podelitev dotične koncesije spojena ne samo z izkazom praktične, ampak tudi teoretiške sposobnosti za obrt.

Zbornici je došlo povabilo, da izreče o tej stvari svoje mnenje. Pri tem je razmišljati tudi vprašanje o morebitni uvedbi obveznega strokovnega pouka v predlaganem zmislu.

Po § 15, točka 17 zakona z dne 15. marea 1883, drž. zak. št. 39, spada polaganje cevi (polaganje plinovodnih cevi, urejanje razsvetljave in dovajanje vode) med koncesijonovane obrte. Po ministerskem ukazu z dne 17. septembra 1883, drž. zak. št. 151, točka 8, se morajo prositelji za podelitev dopustila za polaganje plinovodnih cevi, urejanje razsvetljave in dovajanje vode, t. j. za pridobitev dopustila za dovajalca (inštalaterja) plina ali vode izkazati:

1. da so se naučili mehaniškega ali ključavničarskega ali kleparskega obrta in

2. da so delali štiri leta pri dovajalnih v njihno stroko segajočih (instalacijskih) obrtih.

Za prositelje pa, ki morejo izkazati potrebne znanstvene tehniške študije, zadošča, če izkažejo dveletno praktično delanje v dotičnem dovajalnem obrtu.

(Dalje sledi.)

Telegrami.

Dunaj, 18. decembra. Včeraj dopoldne je izročil novoimenovani krški škof dr. Anton Mahnič prisego v roke presvetlega cesarja.

Dunaj, 18. decembra. Poslanska zbornica je vsprejela v današnji seji naslov „centrala“ proračuna za naučno ministerstvo in pričela razpravo o naslovu „bogočastje“.

Dunaj, 18. decembra. Davčni odsek je vsprejel vladno predlogo glede davčne oprostitve za prezidave v Gradcu in sklenil re-

solucijo, v kateri se vlada pozivlja, da predloži v najkrajšem času načrt zakona, po katerem se dovoljuje za prezidave in nove stavbe v Celovcu iz zdravstvenih in obratnih ozirov podaljšanje davčne prostosti. Konečno je sprejel odsek tudi resolucijo glede 20letne davčne prostosti za prezidave v Trstu iz zgoraj navedenih ozirov.

Dunaj, 18. decembra. Srbski kralj je odpotoval včeraj zvečer ob 8. uri 45 min. v Belgrad. Do Budimpešte ga je spremljal kralj Milan.

Bukarešt, 18. decembra. Sinoda je razveljavila obsodbo bivšega metropolita Ghennadosa, ki se je takoj na to odpovedal. Danes se vrši volitev naslednika.

Petrograd, 18. decembra. Povodom zadnjih demonstracij v Moskvi je policija aretovala 1114 dijakov, izmed katerih bo najbrže nad polovico obsojenih.

Pariz, 18. decembra. Zbornica je s 479 proti 55 glasovom vsprejela jednomesečni proračunski provizorij.

Hamburg, 18. decembra. Včeraj je prišlo na delo že 1793 delavcev. Delavcev, ki so se udeleževali glavne stavke in prosijo sedaj dela, delodajalci ne marajo vsprejeti, dokler ni stavka končana. Zatrjuje se, da se to kmalu zgodi.

Bern, 18. decembra. Včeraj se je vršila volitev zveznih svetnikov; izvoljeni so vsi bivši svetniki za nadaljno triletno dobo. — Predsednikom je izvoljen Deucher, ki je prevzel zunanje zadeve. Razun jednega pripadajo vsi člani radikalni stranki.

London, 18. decembra. Skoro po celi Angliji so čutili včeraj precej močen potresni sunek. Nekaj poslopij je poškodovanih, mej prebivalstvom pa vlada velik strah.

Bombay, 18. decembra. Dosedaj je zbolelo za kugo 1511, umrlo pa 1094 oseb. Število umrlih je pa morda še mnogo večje, ker prebivalstvo noče naznanjevati oblastvom slučajev smrti. Domačini se trumoma izseljujejo iz okuženih krajev; blizu 200.000 oseb je že ostavilo Bombay.

Listnica uredništva.

G. L. v J.: Naslov se glasi: Wien, I., Schulerstrasse 21. List je vsega priporočila vreden.

Preizkusili in priporočili

so sloviti vseučilišni profesorji in zdravniki tinkturo za želodec lekarja Piccolija v Ljubljani (Dunajska cesta), katera je ugodno učinkujoča, želodec krepujoča, slast in prebavljenje pospešujoča in telo odpirajoča sredstvo. — Stekleničica velja 10 kr. 121 (50-43) 1

Št. 38.947.

Oklic.

807 1-1

Vsled odloka vis. c. kr. železničnega ministerstva z dne 24. julija 1896 št. 6567/I. dovolilo se je tukajšnji kranjski stavbinski družbi izvrševanje pripravljalnih del za zgradbo male železnice na ozemlju deželnega stolnega mesta Ljubljane od kolodvora južne železnice počeni do predmestnih okrajev Spodnje Šiške, Viča in do Kurje vasi.

Ker izvrševanje teh del in naprava z istimi v zvezi stoječih potrebnih znamenj in bilježik stoji pod javnim varstvom, opozarja podpisani mestni magistrat p. n. ljubljansko občinstvo ter posestnike hiš in zemljišč, naj omenjena znamenja in bilješke puščajo nepoškodovane.

Ob enem se pozivljejo, da z dotičnimi deli poverjenega inženerja gosp. P. Contin-a kolikor mogoče podpirajo.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 11. decembra 1896

Dunajska borza.

Dne 18. decembra.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 25 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101
Avstrijska zlata renta 4%	123
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100
Ogerska zlata renta 4%	122
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	933
Kreditne delnice, 160 gld.	372
London vista	119
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58
20 mark	11
20 frankov (napoleonidor)	9
Italijanski bankovci	45
C. kr. cekini	5

Dne 17. decembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	143 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	154
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	188
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98
Tisine srečke 4%, 100 gld.	137
Dunavske vravnjavne srečke 5%	129
Dunavsko vravnjavno posojilo l. 1878	107
Posojilo goriškega mesta	112
4% kranjsko deželno posojilo	98
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99
Priporitetne obveznice državne železnice	225
južne železnice 3%	173
južne železnice 5%	127
dolenjskih železnic 4%	99

Kreditne srečke, 100 gld.	201 gld. 75 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	136
Avstrijskega rubečega križa srečke, 10 gld.	18
Rudolfove srečke, 10 gld.	23
Salmove srečke, 40 gld.	69
St. Genois srečke, 40 gld.	71
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60
Ljubljanske srečke	23
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	156
Akcije Ferdinandovev. železn., 1000 gl. st. v.	3885
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	426
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	91
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	60
Montanska družba avstr. plan.	86
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	156
Papirnih rubljev 100	127

Nakup in prodaja

nakupovnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka.
Kvalitna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična dolniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti.

naloženih glavnic.